

UMIROVLJENIK

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

PRILOG MJESEČNIKA "ŽIVOT S MIROVINOM", GODINA II, BROJ 10, travanj 2006.

Drage umirovljenice i umirovljenici,

mirovine su od siječnja 2006. prvi put usklađene na novi način, odnosno u skladu s izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju iz 2005. Tom izmjenom je propisano da se aktualna vrijednost mirovine utvrđuje za svako polugodište tako da se aktualna vrijednost mirovine uskladi po stopi koja se dobije kao polovica zbroja stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u prethodnom polugodištu i stope promjene prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi. Radi se o povećanju od 1,6 posto.

U ovom broju smo više prostora dali međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju. Na dan 1. ožujka 2006. stupio je na snagu Ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Mađarske. Ugovorom su uređeni međusobni odnosi država potpisnica na području mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i naknada za slučaj nezaposlenosti.

Osiguranike koji su radili u inozemstvu, a u sljedećih pet godina ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja, podsjećamo da već sada mogu podnijeti zahtjeve za utvrđivanje staža osiguranja koji su navršili u inozemstvu, kako bi se izbjegli problemi dugotrajnosti postupka rješavanja o pravu na mirovinu. A hrvatske osiguranike koji su bili zaposleni i osigurani kod nositelja mirovinskog osiguranja u Republici Austriji, podsjećamo da krajem mjeseca mogu razgovarati s predstavnicima austrijskoga mirovinskog osiguranja, i to u Zagrebu, Varaždinu i Čakovcu, te dobiti detaljne obavijesti o ostvarivanju svojih prava iz mirovinskog osiguranja u Republici Austriji.

Donosimo i osnovne informacije o pravima hrvatskih branitelja Domovinskog rata, prema Zakonu iz 2005.

Sretan Uskr!

Vaša urednica

Sjednica Upravnog vijeća HZMO-a

MIROVINE VEĆE ZA 1,6 POSTO

Upravno vijeće HZMO-a je, na temelju objavljenih službenih podataka Državnog zavoda za statistiku o indeksu bruto plaća i indeksu potrošačkih cijena u drugom polugodištu 2005., donijelo Odluku o povećanju aktualne vrijednosti mirovine od 1. siječnja 2006. za 1,6 posto.

Nova aktualna vrijednost mirovine za jedan osobni bod radi određivanja mirovine i usklađivanja mirovina i ostalih prava iz mirovinskog osiguranja, nakon usklađivanja, od 1. siječnja 2006., iznosi 49,16 kn. Nova aktualna vrijednost izračunata je tako što je dosadašnja aktualna vrijednost mirovine u iznosu od 48,39 kuna povećana za polovicu zbroja indeksa potrošačkih cijena i nominalnog indeksa bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u drugom polugodištu 2005.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, indeks potrošačkih cijena u drugom polugodištu 2005. iznosio je 0,9 posto, a povećanje prosječne bruto plaće svih zaposlenih 2,3 posto, tako da polovica zbroja iznosi 1,6 posto.

Ovakvo povećane mirovine isplatit će se u travnju za ožujak, a sadržavat će i zao-statke za siječanj i veljaču.

Upravno vijeće HZMO-a donijelo je Odluku o visini najniže mirovine hrvatskim braniteljima Domovinskog rata za 2006. godinu, Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja Domovinskog rata za godinu 2005., te Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju matične evidencije u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

NAJNIŽA MIROVINA 1.970 kn

Upravno vijeće HZMO-a je, na temelju službenih podataka Državnog zavoda za statistiku o visini mjesečne neto plaće u 2005. godini, donijelo **Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju Domovinskog rata za 2006. godinu**. Najniža mirovina iznosi 45 posto od osnovice prosječne plaće za 2005. godinu, odnosno **1.969,20 kuna**.

Donesena je i **Odluka o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda pri prevođenju prava, prema osobnom činu i ustrojbenom mjestu hrvatskog branitelja Domovinskog rata za 2005. godinu**, kao i **Odluka o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda, prema osobnom činu i ustrojbenom mjestu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za 2005. godinu**. Budući da je, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2005. godini prosječna mjesečna bruto plaća porasla za 4,4 posto prema 2004. godini, osnovice za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju za 2005. godinu povećane su za **4,4 posto** i primjenjuju se od 1. siječnja 2006. godine.

SABOR PRIHVATIO IZVJEŠĆE

U Hrvatskom saboru prihvaćeno je izvješće o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2004., s popisom trgovačkih društava iz portfelja Zavoda kojima gospodari Hrvatski fond za privatizaciju, te popisom trgovačkih društava što ih HZMO ima u Kapitalnom fondu d.d. Rasprava o Izvješću je zaključena 16. ožujka 2006., a 17. ožujka 2006. donesen je zaključak o prihvaćanju izvješća.

PRAVA HRVATSKIH BRANITELJA

Zakon o pravima hrvatskih branitelja Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 174/04. i 92/05. u nastavku teksta: ZOPHBDR), četvrti je zakon kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja za hrvatske branitelje. Zakon se primjenjuje od 1. siječnja 2005. Njime su pobliže definirani neki pojmovi, kao i prava koja proizlaze iz statusa branitelja

Definicije

Hrvatski branitelj Domovinskog rata je dragovoljac i pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske (Zbora narodne garde, Hrvatske vojske, Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatskih obrambenih snaga (HOS) te pripadnik Narodne zaštite, uz uvjet, da je u njima proveo najmanje 5 mjeseci do 24. prosinca 1991.), koji je organizirano sudjelovao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.

Status hrvatskog branitelja Domovinskog rata dokazuje se potvrdom koju izdaje Ministarstvo obrane, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova na temelju evidencija koje vodi, a ako branitelj nije evidentiran u službenoj evidenciji, nakon provedenog upravnog postupka o tome navedena ministarstva izdaju potvrdu.

Za provedbu postupka utvrđivanja statusa hrvatskog branitelja Domovinskog rata za pripadnike naoružanih odreda Narodne zaštite i Hrvatskih obrambenih snaga nadležne su uprave za obranu, prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva.

Dragovoljac Domovinskog rata je hrvatski branitelj koji je sudjelovao u obrani suvereniteta R. Hrvatske najmanje 100 dana, u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992., odnosno koji je sudjelovao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najmanje 30 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992., ako nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili nije regulirao obvezu služenja

vojnoga roka (npr. žene, malodobne osobe, odnosno osobe nesposobne za vojnu službu, odnosno osobe koje nisu imale vojni raspored).

Status dragovoljca Domovinskog rata utvrđuje Ministarstvo obrane, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova na temelju svojih evidencija, odnosno, nakon provedenoga upravnog postupka i o tome izdaje potvrdu.

Hrvatski branitelj Domovinskog rata je i osoba kojoj je utvrđen **status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida (HRVI) Domovinskog rata** kojemu je organizam oštećen najmanje 20 posto zbog rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno zbog bolesti, a bolest je pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti kao neposredna posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta RH, odnosno kojemu je organizam oštećen najmanje 20% zbog rane ili ozljede koju je zadobio kao zatočenik u zatvoru, odnosno neprijateljskom logoru u Domovinskom ratu, s tim da se smatra da je oštećenje organizma zatočenika u neprijateljskom logoru najmanje 20 posto.

Prava HRVI Domovinskog rata, koja su ZOPHBDR-om uređena, ostvaruju i osobe koje nemaju status hrvatskog branitelja Domovinskog rata i to **pripadnici medicinskog osoblja, ratni izvjestitelji, pripadnici vatrogasnih postrojbi, pomorci, članovi posade brodova trgovačke mornarice, te druge osobe kojima je organizam oštećen najmanje 20 posto zbog rane ili ozljede, odnosno zatočenja u logoru**, a koje su zadobili pri obavljanju vojnih ili drugih dužnosti prema nalogu tijela državne vlasti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

Status HRVI Domovinskog rata, radi ostvarivanja prava iz ZOPHBDR-a, utvrđuje rješenjem u upravnom postupku Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, na temelju pisanog zahtjeva hrvatskoga branitelja, nakon nalaza i mišljenja liječničkog povjerenstva.

Zatočenim ili nestalim hrvatskim braniteljem smatra se hrvatski branitelj koji je zatočen u neprijateljskom logoru ili zatvoren najmanje tri dana ili je nestao u Domovinskom ratu.

Smrtno stradali hrvatski branitelji Domovinskog rata jesu hrvatski branitelji koji su:

- poginuli u obrani suvereniteta Republike Hrvatske (u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.);

- ubijeni pri zatočenju ili u logoru;

- umrli od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno umrli od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojačane bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najkasnije do 31. prosinca 1997, a nakon toga mora se utvrditi uzročna veza između smrti i sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koju, u postupku vještačenja, utvrđuje nadležni ured državne uprave u jedinici područne samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo grada Zagreba u prvom stupnju;

- izvršili samoubojstvo kao posljedica bolesti, uzrokovana sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske;

- umrli od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a do smrti su imali priznati status HRVI prve skupine, s pravom na doplatku na njegu i pomoć druge osobe.

Status smrtno stradalih osoba ima i medicinsko osoblje, ratni izvjestitelji, pripadnici vatrogasnih postrojbi, pomorci, članovi posade trgovačkih brodova i drugi koji su pri obavljanju vojnih ili drugih dužnosti poginuli, ubijeni pri zatočenju ili u neprijateljskom logoru ili umrli od posljedica rane ili ozljede zadobivenih pri obavljanju tih dužnosti.

Status smrtno stradaloga hrvatskog branitelja, odnosno činjenicu da je hrvatski branitelj ranjen, ozlijeđen ili smrtno stradao pod okolnostima obrane suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno da je zatočen ili nestao pod okolnostima obrane suvereniteta Republike Hrvatske dokazuje se samo pisanim dokaznim sredstvima koja izdaju nadležna tijela oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležna tijela Ministarstva obrane, policijske uprave Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno nadležna tijela uprave za zatočene i nestale Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

PRAVA

Hrvatskim braniteljima Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, ovim zakonom, koji je primjenjiv od 1. siječnja 2005., osiguravaju se sljedeća prava iz mirovinskog osiguranja:

- pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu;
- pravo na invalidsku mirovinu (zbog opće nesposobnosti za rad i zbog profesionalne nesposobnosti za rad);
- pravo na temelju preostale radne sposobnosti (profesionalna rehabilitacija);
- pravo na obiteljsku mirovinu;
- pravo na najnižu mirovinu;
- pravo na staž osiguranja ili posebni staž.

OSNOVNI PODACI O HZMO-U

Mirovinsko osiguranje u veljači 2006.

U Zavodu je bilo **1.495.150** osiguranika, odnosno **1.084.849** korisnika mirovine.

Na jednog umirovljenika dolazi **1,38** osiguranika.

Prosječna mirovina (prema ZOMO-u) iznosi **1.844,40** kuna.

Udio prosječne mirovine (prema ZOMO-u) u prosječnoj neto plaći iznosi **41,23 posto**.

Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja iznose **2.289.798.210** kuna.

Doplatka za djecu u veljači 2006.

U Zavodu je bilo **239.384** korisnika doplatka za **451.678** djece.

Prosječni iznos doplatka za djecu (**bez** razlika za prethodne mjesec) iznosi **260,03** kuna.

Prosječni iznos doplatka za djecu (s razlikama za prethodne mjesec) iznosi **264,66** kuna.

Potrebna sredstva za isplatu doplatka za djecu iznose **119.542.720** kuna.

MEĐUNARODNI UGOVORI O SOCIJALNOM OSIGURANJU

HRVATSKA – MAĐARSKA

Radi zaštite svojih građana u inozemstvu, Republika Hrvatska sklopila je s drugim državama niz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Njihovom primjenom u praksi građani Republike Hrvatske, koji su zaposleni ili borave u inozemstvu, kao i članovi njihovih obitelji, ostvaruju svoja prava na temelju rada, odnosno osiguranja u inozemstvu, a time i na odgovarajuće oblike socijalne sigurnosti (mirovinsko i zdravstveno osiguranje i slično). Međunarodni su ugovori o socijalnom osiguranju, prema Ustavu Republike Hrvatske, dio unutarnjeg pravnog poretka, a po pravnoj su snazi iznad zakona (lex specialis) te prema tome imaju prednost pred domaćim zakonodavstvom. Republika Hrvatska primjenjuje ugovore o socijalnom osiguranju sa sljedećim državama: Australijom, Austrijom, Belgijom, Bosnom i Hercegovinom, Bugarskom, Češkom, Danskom*, Francuskom*, Italijom, Luksemburgom, Kanadom, kanadskom pokrajinom Quebec, Mađarskom, Makedonijom, Nizozemskom, Njemačkom, Norveškom*, Poljskom*, Slovenijom, Slovačkom, Srbijom i Crnom Gorom (SR Jugoslavijom), Švedskom*, Švicarskom te Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske.*

Do sklapanja ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i država označenih zvjezdicom (*) prim-

jenjuju se ugovori preuzeti od bivše SFRJ.

Nacrti ugovora o socijalnom osiguranju utvrđeni su u konačnom tekstu na stručnoj razini i pripremljeni za potpisivanje s Danskom, Francuskom, Turskom i Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske. S Kraljevinom Danskom i Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske u tijeku su pregovori o sklapanju administrativnih sporazuma za primjenu ugovora. U tijeku su pregovori za sklapanje ugovora o socijalnom osiguranju s Poljskom i Novim Zelandom. Potaknuti su postupci za sklapanje ugovora (pripremljeni su nacrti ugovora, ali još nisu dogovoreni pregovori) i s Argentinom, Čileom, Norveškom, Rumunjskom, Španjolskom i Švedskom.

Ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Mađarske stupio je na snagu 1. ožujka 2006. (objavljen u "Narodnim novinama – Međunarodni ugovori", broj 11/2005.). Ugovorom su uređeni međusobni odnosi država potpisnica na području mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i davanja za slučaj nezaposlenosti. Ugovor je potpisan u Budimpešti 8. veljače 2005. u izvorniku na hrvatskom i mađarskom jeziku, a potpisnici su bili: za Republiku Hrvatsku Branko Vukelić, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva, a za Republiku

Mađarsku Jenő Rácz, ministar zdravstva. Zakon o potvrđivanju ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Mađarske donio je Hrvatski sabor na sjednici 29. studenoga 2005.

Utvrđivanje inozemnog staža

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje poziva osobe koje su radile u inozemstvu, a u sljedećih pet godina ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja, da se jave područnim službama Zavoda prema mjestu prebivališta i podnesu zahtjeve za utvrđivanje staža osiguranja koji su navršili u inozemstvu kako bi se izbjegli problemi dugotrajnosti po-

stupka rješavanja o pravu na mirovinu. Posebno pozivamo osobe koje su radile u državama koje su nastale raspadom bivše Jugoslavije da pravodobno podnesu zahtjeve za utvrđivanje staža, jer razdoblja zaposlenja dok su radili u Makedoniji, Sloveniji, Bosni i Hercegovini ili Srbiji i Crnoj Gori, koja su upisana u radnoj knjižici, moraju obvezno biti potvrđena od nositelja mirovinskog osiguranja te države. Sve dvojezične potvrde o životu mogu se ovjeriti u područnim službama ili ispostavama HZMO-a. Međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju i administrativnim sporazumima koje je sklopila i primjenjuje Republika Hrvatska, propisano je besplatno pružanje pravne pomoći. ■

SA AUSTRIJANCIMA GDJE I KADA?

Podsjećamo hrvatske osiguranike koji su bili zaposleni i osigurani kod nositelja mirovinskog osiguranja u Republici Austriji da će 25. travnja 2006. u ZAGREBU u prostorijama HZMO-a, Središnja služba, A. Mihanovića 3, soba 405, IV. kat s početkom u 10 sati, 26. travnja 2006. u VARAŽDINU u prostorijama HZMO-a, Područna služba u Varaždinu, Kolodvorska 20c s početkom u 9 sati te 27. travnja 2006. u ČAKOVCU u prostorijama Doma umirovljenika s početkom u 9 sati, biti organizirani razgovori s predstavnicima austrijskoga mirovinskog osiguranja na kojima će moći dobiti detaljne obavijesti o ostvarivanju svojih prava iz mirovinskog osiguranja u Republici Austriji.

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA PREMA VRSTAMA MIROVINA

u ožujku 2006.

MIROVINE								
GRUPE	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
IZNOS MIROVINE	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
do 500,00	56. 757	274, 66	28.157	263,75	19.562	274,03	9.038	309,98
500,01 - 1.000,00	122. 640	726, 54	62.342	707,65	23.439	725,86	36.859	758,91
1.000,01 - 1.500,00	163. 170	1. 249, 24	64.098	1.235,07	54.138	1.260,74	44.934	1.255,59
1.500,01 - 2.000,00	304. 528	1. 669, 90	135.735	1.675,32	75.586	1.661,56	93.207	1.668,78
2.000,01 - 4.000,00	353. 118	2. 637, 85	249.824	2.664,97	58.350	2.576,57	44.944	2.566,68
4.000,01 - 8.000,00	32. 258	4. 738, 01	26.558	4.769,16	3.561	4.687,24	2.139	4.435,83
veće od 8.000,00	380	9. 522, 12	357	9.508,63	8	10.314,72	15	9.420,22
UKUPNO	1. 032. 851	1. 844, 40	567. 071	2. 034, 91	234. 644	1. 633, 69	231. 136	1. 590, 93

NAPOMENA:

U iznose mirovina uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO) koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.

U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja.

Iznosi mirovina umanjeni su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE SREDIŠNJA SLUŽBA		
PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH IZNOSA MIROVINA u ožujku 2006.		
u kn		
Vrste mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU		
Starosna	567.071	2.034,91
Invalidska	234.644	1.633,69
Obiteljska	231.136	1.590,93
UKUPNO	1.032.851	1.844,40
II. HRVATSKA VOJSKA (prema: ZOMIOVO, Odluci i Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba)		
Starosna	1.758	4.322,06
Invalidska	9.258	2.600,83
Obiteljska	369	3.988,98
UKUPNO	11.385	2.911,61
III. HRVATSKI BRANITELJI I PRIVREMENE NAKNADE HRVATSKIH BRANITELJA (prema ZOPHBDR)		
Najniža mirovina (čl. 31. st. 3. ZOPHBDR) *	40	1.877,85
Invalidska	28.472	4.941,24
Obiteljska	12.101	6.721,84
UKUPNO	40.613	5.468,77
Privremene naknade ** hrvatskih branitelja isplaćene samo automatskim putem	5.629	3.917,94

NAPOMENA:

U iznos mirovine koja je isplaćena za ožujak 2004. godine uračunava se iznos dodatka uz mirovinu (100 kn i 6 posto od isplaćene mirovine za lipanj 1998. godine) i dalje se isplaćuje kao mirovina korisniku prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine" broj 30/2004.).

Iznosi mirovina umanjeni su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavak 1. točka 7. i članku 53. stavak 2.

* Privremene naknade hrvatskih branitelja nisu uključene u ukupan broj korisnika mirovina (donošenjem konačnog rješenja o invalidskoj mirovini uključuju se u broj korisnika invalidskih mirovina).

U prosječnu mirovinu hrvatskih branitelja uključen je dodatak uz mirovinu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine" broj 94/2001.).

najčešća pitanja

Invalidska mirovina poljoprivrednika

PITANJE

Može li poljoprivrednik ostvariti pravo na invalidsku mirovinu?

ODGOVOR

Svi osiguranici, ako su ispunjeni određeni uvjeti, stječu pravo na invalidsku mirovinu na temelju invalidnosti zbog opće nesposobnosti za rad, dok na temelju invalidnosti zbog profesionalne nesposobnosti za rad stječu pravo na invalidsku mirovinu svi osiguranici osim poljoprivrednika i članova njihovih kućanstava. Dakle, poljoprivrednici i članovi njihovih kućanstava stječu pravo na invalidsku mirovinu samo za slučaj invalidnosti zbog opće nesposobnosti za rad, a ne i za slučaj profesionalne nesposobnosti za rad.

Prijevremena starosna mirovina

PITANJE

Rođen sam 19. svibnja 1948. i imam 33 godine i dva mjeseca staža. Još radim, ali je tvrtka pod stečajem. Kada ispunjavam uvjete za prijevremenu starosnu mirovinu?

ODGOVOR

Prema članku 182. Zakona o mirovinskom osiguranju, pravo na prijevremenu starosnu mirovinu u 2007. stječe osiguranik – muškarac kada navršiti 35 godina mirovinskog staža i 59 godina i šest mjeseci života. Dakle, pravo na prijevremenu starosnu mirovinu steći ćete u 2007. samo pod pretpostavkom da nastavite raditi i ostvarite 35 godina mirovinskog staža, što je uvjet za stjecanje toga prava. Ako ne

ostvarite 35 godina mirovinskog staža do 2007. nećete imati uvjete za prijevremenu starosnu mirovinu, nego ćete morati čekati da navršite 65 godina života, što je uvjet za starosnu mirovinu (65 godina života i 15 godina mirovinskog staža).

Beneficirani staž

PITANJE

Radim na poslovima na kojima mi se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem. Mogu li na osnovi tog staža (12 za 16) ostvariti prijevremenu starosnu mirovinu snižavanjem starosne dobi?

ODGOVOR

Snižavanje dobne granice moguće je prema Zakonu o stažu s povećanim trajanjem jedino za stjecanje prava na starosnu mirovinu, ali ne i za prijevremenu starosnu mirovinu.

IMPRESSUM

NAKLADNIK:

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
Središnja služba
A. Mihanovića 3,
10000 Zagreb

ZA NAKLADNIKA:

Mile Rukavina, dipl. iur.

UREDNIKA:

Dinka Klarić-Flegar
dinka.klaric-flegar@mirovinsko.hr

UREDNIŠTVO:

Odjel za odnose s javnošću
HZMO-a
tel. 01/4595-156,
01/4595-269
fax: 01/4595-168

OTVORENI TELEFON:

0800 63 63 63
(samo za Hrvatsku)
radnim danom od 8 do 16 sati

POZIVNI CENTAR:

01 48 91 666
radnim danom od 8 do 16 sati

GOVORNI AUTOMAT:

060 103 103
(cijena poziva 1,13 kn/min)
web stranica www.mirovinsko.hr